

**Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Кафедра підприємництва і права**

**I Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ У
ВНУТРІШНІЙ І ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ Й
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: СУЧАСНІ
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ І ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Полтава
ПДАУ
2022**

УДК 339.3:339.5

Програмний комітет

Аранчій В. І, ректор Полтавського державного аграрного університету, к.е.н., проф.

Члени програмного комітету

Каменова Д. К. – д. пед. н., професор, Варненський університет менеджменту (Республіка Болгарія);

Гусейнов М. Д. – д.е.н., професор, Азербайджанський державний аграрний університет (Азербайджанська Республіка);

Тошко Крістев – професор, директор Інституту європейської освіти (Республіка Болгарія);

Гаспарян Г. А. – професор, завідувачий аспірантурою Національного аграрного університету Вірменії (Республіка Вірменія);

Махмудов Х. З. – д.е.н. професор, Полтавський державний аграрний університет;

Організаційний комітет

Калашник О.В. – к.т.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Мороз С. Е. – к. пед.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Яснолоб І. О. – к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету;

Будник Н. В. – к.т.н., доцент, завідувач кафедри харчових технологій Полтавського державного аграрного університету;

Бірта Г. О. – д.с.-г.н. професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Пелик Л. В. – д.т.н., професор, професор кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету;

Коваль Л. М. – д.е.н., доцент, професор кафедри готельно-ресторанної справи і туристичного бізнесу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту;

Гречан А. П. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки Національного транспортного університету;

Спіцина А. Є. – к.пед.н., доцент, доцент кафедри економіки Національного транспортного університету;

Кириченко О. В. – к.т.н. доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

У збірнику матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи» були розглянуті актуальні питання якості, безпечності і екологічності продукції; технічного регулювання в Україні та світі; експертизи товарів; сучасної торгівлі і підприємництва; ринку товарів та послуг в умовах глобалізації та цифровізації; митний аспект зовнішньої торгівлі; комерційної логістики; бізнес-освіти та управління знаннями тощо.

Автори вміщених матеріалів висловлюють власну думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. За зміст матеріалів відповідальність несуть автори

1	2	3	4	5	6	7
Соняшник	60,7	61,6	26,7	6,7	41,9	-18,8
Соя	0,4	-	25,5	-23,7	11,8	11,4
М'ясо великої рогатої худоби	-25,6	0,2	-30,1	-25,0	-58,1	-32,5
М'ясо свиней	-36,2	-51,7	-51,2	-73,9	-45,9	-9,7
М'ясо птиці	-83,6	-69,6	-72,2	-	-	-
Молоко	1,4	3,6	6,4	-26,3	5,7	4,3

На другому місці рентабельність виробництва соняшнику 41,9 % у 2020 р., хоча порівняно з 2016 р. зменшується на 18,8 в.п. Щодо продукції тваринництва, то на першому місці виробництво молока і в 2020 р. вона складає 5,7 %, що вище за 2016 р. на 4,3 в. п. Рентабельність виробництва м'яса свинини та великої рогатої худоби є збитковим, а м'ясо птиці взагалі не виробляється два останніх роки.

Список використаних джерел

1. Говорушко Т.А. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу. К. Логос, 2013. 204 с.
2. Кобилецький В.Р., Рентабельність. URL: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/229-rentabelnist>.
3. Мелень О.В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ. Харків: НТУ «ХПІ». 2015. № 25 (1134). С. 123-126.
4. Стешиц Л.И. Калькуляция себестоимости продукции в организациях АПК. Минск: Выш. шк., 2008. 304 с.

Лісіца В.В.,

к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,
доцент,
*ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава, Україна*

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ INDUSTRY 4.0 НА ОПТИМІЗАЦІЮ ЛАНЦЮГА ПОСТАВОК

Сьогодні цифровізація та технології Industry 4.0 є основними інструментами підвищення ефективності логістики, виробництва та ланцюгів поставок. Компанії, здійснюючи свою діяльність за умов невизначеності та турбулентності, прагнуть до створення та запровадження нових гнучких стратегій, що базуються на технологіях та партнерстві. Як відзначають експерти, за сучасних умов ланцюг створення цінності стає не тільки довшим через додавання нових етапів з участю постачальників та кінцевих споживачів, а й складнішим через зростання кількості залучених учасників, збільшення

кількості SKU товарів та сировини. Волатильність ринку, процеси глобалізації, взаємодія зі світовими гігантами та участь в їх ланцюгах поставок змушує навіть невеликих учасників ринку перебувати у постійному пошуку кращих практик та їх запровадження в бізнес-процеси компаній.

Існуючий традиційний підхід до ланцюга поставок, що базувався на нормуванні, стандартизації виробництва та низькій вартості, поступово відходить у минуле. За сучасних умов, щоб успішно конкурувати, ланцюги поставок повинні реагувати на зміни максимально швидко. Це можливо досягти за рахунок запровадження гнучких бізнес-моделей, які дозволяють оптимізувати закупівлі, доставляти товар у найкоротші терміни, скоротити логістичні витрати, знизити обсяг запасів та швидше реагувати на динамічний попит. Затребувана ринком гнучкість ланцюгів поставок обумовлена проявом наступних тенденцій:

- розвиток омніканальності: сформувався стійкий запит кінцевих споживачів щодо запровадження єдиного досвіду купівлі у будь-який час, у будь-якому місці та з будь-якого пристрою, що потребує повного переосмислення логістики на всіх етапах ланцюга поставок та його побудови на основі кросплатформної взаємодії;

- запровадження компаніями підходу до планування від попиту (Demand Driven MRP), що базується на ідеї ощадливого виробництва та філософії KANBAN, який дозволяє нівелювати недоліки традиційного прогнозування попиту;

- доставка останньої милі набуває найвагомішого значення в процесі формування цінності для кінцевого споживача: лідери ринку e-commerce здатні виконувати замовлення в межах 1-2 годин, що змушує інших учасників ринку реагувати на означені процеси. Конвергенція логістики вимагає гнучкої стратегії складування, розумних систем планування денних маршрутів, а також якнайшвидшого впровадження безпілотного транспорту;

- обмін даними у спільних інтересах набуває актуальності, так як забезпечує цінність усім учасникам ланцюга поставок. Як зазначають експерти, за сучасних умов, ізолюваність, самодостатність та захист комерційних даних не забезпечує конкурентоспроможності та ринкової стійкості компаній. Перевага ланцюгів поставок полягає у синергії, яка неможлива за рамками екосистем. Об'єднання виробників, рітейлерів та інших учасників ланцюга поставок в межах однієї платформи із загальним доступом до даних у режимі реального часу дозволить значно підвищити точність планування попиту, ефективність управління товарними запасами та

промозаходів, надавати кращий клієнтський досвід та вищий рівень задоволеності;

- поширення процесів взаємодії в межах ланцюгів поставок та поза ними: інтеграція з партнерами дозволяє знизити логістичні витрати та ризики. Перевагами інтеграції замовлень є підвищення точності прогнозів, скорочення запасів шляхом використання системи «точно в термін» (JIT), коректна оцінка очікуваного часу доставки (ETA) та скорочення адміністративної роботи.

Цифровізація та технології Індустрії 4.0 впливатиме на оптимізацію ланцюга поставок за такими напрямками [1, 2]:

1. Хмарні технології дозволять відстежувати значні масиви даних та оперативно вирішувати завдання на всіх етапах ланцюга поставок у реальному часі (актуалізація даних замовлення, відстеження переміщення транспорту та вантажу, регулювання та оптимізація завантаження складських потужностей тощо). Відповідно, гнучкість, масштабованість та глобальне охоплення скоротять потребу у фізичній інфраструктурі та витрати на її підтримку.

2. Технологія 5G уможлиблює реалізацію потенціалу Big Data, що дозволить знизити частку інтуїтивних рішень, та застосовувати рішення, що ґрунтуються на аналізі отриманих результатів та прогнозуванні майбутніх тенденцій на основі оцінки мікротрендів у динаміці. Відповідно, це забезпечить своєчасне реагування на зміни у попиті споживачів та волатильність ринку.

3. Застосування IoT підвищує прозорість ланцюжка поставок, дозволяє організаціям контролювати запаси, автоматизувати переупорядкування запасів та відстежувати постачання у режимі реального часу. За оцінкою PwC, економічний ефект від запровадження Інтернету речей (IoT) у логістиці до 2025 року становитиме 9 млрд дол. США [1].

4. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання для обробки великих даних (Big Data) дозволять значно спростити та автоматизувати процеси, вдосконалити системи планування та підтримки прийняття рішень, стандартизації закупівель, автоматизації рутинних завдань на складах (роботизація повторюваних рутинних операцій, а саме: сортування, підрахунок, приймання та перенесення товарів як усередині складу, так і на етапі доставки «останньої милі» забезпечить бізнесу економію, а сам процес доставки стане гнучкішим). Очікується, що глобальний ринок AI щодо ланцюжка поставок зростатиме на 45,6% щороку протягом 2018-2025 рр. [1].

5. Впровадження технологій блокчейн забезпечує необхідний рівень прозорості всього ланцюга поставок. Довіра та прозорість у наскрізних

ланцюгів поставок набуває особливої актуальності. Участь значної кількості рівноправних сторін у складній мультимодальній логістиці за таких умов унеможлиблює передачу контрольних та регулюючих функцій лише одному учаснику. Одним із важливих аспектів блокчейну є миттєве одночасне оновлення інформації у всіх учасниках ланцюга постачання.

6. Широке використання 3D-друку для виготовлення різноманітної продукції може зруйнувати існуючу систему виробництва та ланцюгів поставок готової продукції до кінцевого споживача через те, що фактично кожен споживач зможе мати вдома своє власне «виробництво». В цьому випадку виробництво буде максимально персоніфіковане, а існуюча система ланцюгів постачання докорінно змінена.

Отже, цифровізація та запровадження технологій Індустрії 4.0 пропонують широкі можливості для підвищення цінності, що формується завдяки побудові оптимальних ланцюгів поставок, та забезпечать якісно новий рівень операційної ефективності та досягнення компаніями довгострокових стратегічних цілей.

Список використаних джерел

1. Эффективность в сложных условиях: почему трансформация цепочки поставок необходима бизнесу. URL: <https://www.pwc.ru/ru/assets/pwc-tsepochnki-postavok.pdf>. (дата звернення: 12.02. 2022р.).

2. Закупки 4.0: цифровая трансформация коммерческих закупок в период Четвертой Промышленной Революции. URL: https://mwpartners.ru/zakupki_4_0/. (дата звернення: 11.02. 2022р.).

Лопатовська О. О.

викладач кафедри фінансів, обліку та аудиту
*Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
м. Хмельницький, Україна*

ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ФІЗИЧНОЮ ОСОБОЮ ПІДПРИЄМЦЕМ ПРИ РЕЄСТРАЦІЇ БІЗНЕСУ

На сьогодні реєстрація фізичною особою підприємцем (далі – ФОП) є досить поширеним способом організації підприємницької діяльності. Згідно законодавства України, ФОП – це фізична особа, яка самостійно та на власний ризик здійснює підприємницьку діяльність, що дозволена чинним законодавством, з метою отримання прибутку.

Для здійснення такої діяльності необхідно пройти державну реєстрацію. Будь яка особа, якій виповнилося 16 років, може зареєструвати свій бізнес, звернувшись до контролюючих органів та особисто подати необхідну